

לא יכנס! והר"ר עומד בחוץ כפקודת הנער הקטן לקיים מה שנאמר: אשרי הדור שהגדולים נשמעים לקטנים!

וכה עמד המנהל הגדול בין הקהל הידול והצופה עד שנודמן לו הסופר קוטלר והכנים אותו בגנבה — קונטרס בנד מימי — דרך הדלת הקטנה מאד הזרי האולם...

ובשעת מעשה זכרתי באותו סדרן שתפיש את ג' ל' י' נ' ק' י' ב' בורועו ולא נתן לו להכנס בשום אופן אל האולם. מפני שלא היה לו כרטיס כניסה.

למחרת הנשף של הק"ל, פנע בי אהר מתלמידי בבקר השכם ופנה אלי במורגוזון ובהאי אישנא: — נשבעתי לפניך, רבי עזמות, שלא אוסיף לתת אפילו פרוטה אחת לקה"ק!

מדוע? — שאלתי בתמיה גדולה — כמדומני להיפך? — מפני שלא שלהו לי הזמנה לנשף, אעפ"י שיודעים הם שאני משלם להם את תרומתי בכל שנה.

שומה! — אמרתי לו — הן טיבה עשו לך הפעם והצלח פשוט פונט אהר! לא להנם אמרו רבים מה- מוזמנים, אשרי וישבי ביתך בתפלת מעריב...

הם הזמיני — הוסיף תל- מדיי בועף — רק את סת נגד י קה"ק ואת התורמים שלהם השאירו בבית.

נותנת עד היום הזה, להזכיר את ה"מאכער" במלון יו"ש ה"ב"ח בפרוש כרטיס ולסוף נתן לאהרת...

לא אספר לכם כטובי, ולא אאריך דברים בענין הנאומים והדרשות של הנשף, שבוודאי שמעתם בעצמכם וקראתם בעתונים בפרוטרוט, ורק דבר אחד לא שמעתם מאוסישקין כנאוכו הגדול כדברו על קנין השפה העברית — את שם א"ל ע"ז ב"י ה"ו"ה.

לזכר פטירתו בתוכה... ואסתפק הפעם לשוחח עמכם קצת מסביב לנשף- והאמת אניד לכם, רבותי, כי ככל המנאמים הגדולים והנשגבים שלא שמעתי, אתבתי כי אשמע דוקא את הברכה הקטנה של הנציב בכתב ושל כא כח בעל פה.

הסכמתו של אדם גדול זה שיש עליו נושפנקאדל-מלכות על עבודתנו בעמק במעמדם של המשה קונסולים מאומות העולם הרי הוא בעין התיבת "גירא" על השטר שלנו בא"י. ונפלא הדבר! וידינו הגויים מדברים אלינו כציונים אמתיים בזמן האחרון והלואי שיהיו נאה מקיימים כשם שהם נאה דורשים... והלואי, שלכחפ"ח מתרגמינו היהודים לא יהפכו את ה"יוצרות" בדבר דיהם הטובים של כושלנינו, והתרגום המוצלח של נשיאנו ר' דוד בשעת הנשף הלא יוכיח!

אנכי, שאלו מאתי תלמידי, מסני מה האריך הטעם הרב עזיאל בדרשתו ולא חיש מפני טרחאדצבורא, והסד ברתי להם ע"פ דרכי כי מסתנא דבר הפעם בשם הרב ק"ק. ומו יודע — קשיאדעל מעשה? — אולי התלטה ת"א לקלל לנו הפעם את הנשף ושלחו עלינו את הררשה הזו...

ורואים אתם? — אל כנוס" הסופרים הלכתי דוקא לא בפני ולא בסמוקינג ובליתי בנעליים עד האש- מורה הידועה. והאמת אניד לכם, רבותי, כי משי פחת הסופרים והעתונאים חולכת וגדולה ב"ה אצלנו, ואולם מתוך אבילת העונות וגמינותהתה יוכר כי רבו האוכלוסין הזורים מסביב לשלחו ועל כל אוכל ושר-

הת היה חצי סופר ועתונאי... לא אספר לכם ע"א נאומי-הקטרת שהעלו שני המשוררים והסופרים באפו של אוסישקין וגם לא על הכרוז המודפס שנתחלק באולם, שהקריא אח"כ סילמן כהתלהבות, בלי נקודות וכמעט בלי שגיאות:

נחתרוה יתרה היתה לנו לשמע את ספורו של ש"ע ג' נ' ו' מחיו החסידים שהקריא בעצמו בנוסח החד סידים, ואילו רמספתניא הייתי אומר כי בשעת הקראתו ושטף לשונו ראיתי לפני את כ"ד ל' י' השני...

אומרים כי אורחני וסופרינו מת"א נשאר עד אור הבקר — פשוט מפני שלא היה להם כולו... וע"כ החליטה אגודת הסופרים לרשם את מ"ו ה"ס בספר הזהב לאות הכרת תודה בעד פעולתו הכבירה לטובת קרן הקימה, שקמץ לקרנו האומות דמי אכסניה שהובלו באוטומובילים, ואסף אותם לכיה"ס שלו עד אור הבקר.

כ"כ הוחלט להוסיף על שלט ביה"ס שלו גם את המלים: "הכנסת אור- חים", בשם שאנו פוגשים, למשל, בע"ד רנו שלטים בנוסח זה: חוט וסוחר...

ובשורות טובות נשמעות מרחוק — אפילו מאמריקה. מסתמא קראתם בעתונים את הי- דיעה המשמחת ומרנינת הלב ע"א ההת" חרות המוסיקלית בפילדלפיה שהשד תתפו בה 140 קומפוזיטורים וששה כיהם וכו לפרטים בעד יצירותיהם המצ- טרפים למכום של עשרת אלפים דולר.

והעיקר בכל המעשה הזה הוא, שבעד האופירה קבל פרס הושב א"י, בעד האופירה שלו, "החלוק" — הלא הוא מכירנו ומיודענו הפרופיסור יעקב וינג'ר ג' שלנו!

מכאן אפשר לראות ולהבין עד כמה מפותחת המוסיקה באמריקה... הנה כי כן, א"י שלנו הולכת ומתפתחת, הולכת ומתקדמת בעצדי ענק לא רק במוסיקה אלא וביחוד בס- פורט ונצחונות ה"חשמלני" בירושלם ו"אבשלום" ב"פ"ת בכדור רגל על עשרת

השבטים הלא יוכיחו! ולא להנם אמר סטורס במועדון "הכנורה", כשמסרו לו בשעת ההגיגה את תוצאות ההתרות ביום שב"ס, שבעה כנגד אחד לטובת היהודים במד עמד הנציב, והתבטא באירוניה כדרכו באנגלית:

I hope it is not the beginning of the decline of the British Empire!

(אני מקוה כי אין זו הלילה ההתחלה של ירידת הממשלה הבריטית!)... ומפנה לאון מספר לי תלמידי החי- שוב והקרוב לסטורס כי ביום האחרון, בשעת החמים בין השמשות, עלה המושל ברגליו אל התר ושם נצב על נקודה גבוהה, מעל רמת ים צ'ו פ'ו, על ראש אמנה הנשקף על פני הישימון מסביב לענתות של ירמיה ול"חיומה" של עזמות — עמד לראות בפעם האחרונה את שקיעות החמה בירושלם...

עד חצות ישב ועבד במשרדו אשר בבית הממשלה. ויהי בחצי הלילה ויקם ללכת לביתו והנה הציעו לו פקידיו ללוותו כדרכו:

— תודה רבה, ענה להם המושל. רוצה אני להתיחד עם ירושלם שלי, בלילה ולהפריד ממנה לבדדי... כנראה, שהיהודים הראשונים שנענו להזמנתו של המושל לבקרו בקפריסין היו הקצבים שלנו, שהחליטו לנסע לאי-קפריסין כדי לה- בוא משם שורים לשחיטה...

אכן, זהו מולם של הגויים. לא רק מוסוליני השחור והמימיני נצל שבע פעמים ממות, כידוע, אלא גם מקדונלד החביב והשמאלי נצל ב"ה מטביעה באלג'יר ומסתמא יכרד בשב"ק זו ברכת הגומל.

וכשקראתי ב"דבר" את פרטי המי- אורע של מקדונלד, שנכנס במכוניתו בנהר וניצל בדרך נס וזכרתי את המעשה של דיוזשאל באנגליה.

כידוע היה הלורד ביוקינספלד ראש המשמרים באנגליה וגלרסטון עמד בראש המפלגה הליברלית וחיו עוינים ועכשו, מה דעתך רבי, ישמעו

זה את זה, כנהוג. פעם ישב דיוזשאל במסכת המי- ניסטורים וידידיו ושאלו מאתו בתוך שיחתו מהו ההפריש בין accident (מקרה רע) ובין Catastrophe (אסון). ענה להם ראש הוורה ואמר:

— לו נפל, למשל, גלרסטון המימה היה זה, "אקצידנט" (מאורע מעצבי), אבל לו משו אותו מן המים והצילוהו ממות — הרי זו "קטסטרופה" (אסון)...

אין המשל דומה הלילה לנמשל, כלומר למקדונלד, ובכ"ז ספרתי לכם את המעשה הנאה הזה סתם כך, אולי יועיל לכם לפעם אחרת...

ומתוך גל המכתבים העבור על שליחני הוצאתי במקרה את המכתב הזה. שקבלתי מאת תלמידי ר' ט' ר' פ' ו' מראש פנה ומסרני לכם כמות שהוא בלא חסור ולא יתיר:

לרב הגאון המופלג בתורה, עוקר הרים ומשבר סלעים וכו' וכו' ר' ע' ז' מ' ז' ת' נ"י, מורי ואלוסי ומלמדו להועיל:

הנני שולח לך תורתו בזה ידיעה מהירה בדבר האספה רבתה, שהיתה בשבוע האחרון בישיבת תיאטר רון "הגליל" אשר ב"ק טבריה. שנקראה ע"י כ"פ-ט" (מועצת פועלי טבריה). בראש הישיבה ישבו מגין דרשנים מופלגים בהולצותיהם ובשורויליהם המופשלים ר"ל, זה Hall היה מלא בתרבושיהם האדומים של אחינו הספרד דים, שישבו ועשו אזניהם כאפרכסת לשמע תורה כיפי רבותיהם ה"שכנו" טצר שמאל.

אחרי אמירת "קריש" דרבנן לכבוד היום, פתח האחד ואמר:

— "חברים! אפנס יש משבר בתל- אביב בעמים של בעלי הבתים ימ"ש, ואולם כל נשכה את פעולותיה המופ- תיות של העווייה הן ברבוי האוכלוסין והן בפתוח המסחר והתעשייה ושפור המצב הכלכלי והעכפת "סולל-כינה" בעבודותיה הצבוריות וכו' וכו'; עירית כזו דרושה לנו עכשיו בטכרית זו, חברים!! — עכ"פ.

ועכשיו, מה דעתך רבי, ישמעו

בעלי הבתים בת"א ישכעו ויתסקעו. לא כן? כמו"כ החלטתי לכתוב לך, רבי היקר, בדבר קדמת שפתנו העברית כגן ה"משמח" בחיפה. בעבר'ש שם במוצש"ק אהר הברלה בלוית חבר ג' נ'טלמנים כדי לערר שם מלוחמלכה, נתקלו עיני במד דעה בולטת וכתובה בשלש השפות הרשמיות (ה ע ב ר י ת) שלנו לוקחת מקום בראש) ושם קראתי מודעה חשו- בה זו באותיות עבריות:

"הודע נעימה למען הורה המכבד כיס כגן!

מטינים הסניגה של הון אנשכה בתוך הסולן הנחלה" אבקשך, רבי ומורי, לקחת את פת שגן הכתב אל חוקרי עתיקותינו או אל שעורי הערב לאיפסירנטו שלכם, אולי יעלה בידם לתרגם את המודעה הזו לעברית.

תלמידך העומד על המשמר ר' ב' י' ט' ר' פ' עיקר שכתתי:

אבקשך, רבנו ומורנו, בשם מאות תלמידיך ותלמידותיך הגליליים להודיע ענו בהקדם (אם אפשר ע"י מברק) אם חברת, "נרנויא" לעזרת חתנים וכד- לית נתאשרה על ידך. כדי שנוכל להצ- טרף אליה. ה' נ" פ' *

חוא"ל וכך — אוציא לכם מילקוטי המלא ועב-הכרם מכתב קטן ומענין, שנתגלגל ובא לידי בהשגדלות תלמידי בעמק ושנשלח מאת אחד הרופאים בקופת חולים מתל-עדשים לתל אביב. וכדי לזכות את הרבים הנני מוסר לכם בזה את המכתב ככתבו וכלשונו ממש לשם דוגמא ומופת בכתיבנו העברי:

לכבוד מר ק. ת ל - א ב י ב "אתה כלב מי קם אחוה, אני מקיר שנטים. הא כלב רע, ונשח הרבה עני- שים, אבל הוא לא הולח וגם בזמן אחרון לא נמצא עצלו סמנים של קלבת".

ומאחז שמצוי אני לרב אצל חוקרי- העתיקות שלנו ושמעתי גם את הר- צאתו האחרונה של ד"ר גרסטנג לפני

ותודה לרבי מראש. תלמידי ה"נייטיב" — חביב אללאה. עזמות

צאתו לדרך (ובסוד אלה לכם, שאני מתכוון לנסע בקרוב לאמריקה כדי לה- שיג האר ד"ר...) — ע"כ נסיתי את כחי לפתח בעצמי את פתשגן הכתב הזה. לפי דעתי, צריך לקרא את המכתב של הרופא בנוסח זה:

"את הכלב (מי קם אחוה — בודאי שם מקום כזה!) אני מכיר שני טוב. הוא כלב רע, ונשח הרבה אנשים, אבל הוא לא הולח וגם בזמן האחרון לא נמצא עצלו סמנים של קלבת".

בכל אופן, הושב אני כי "נה" בשבעה שבועים הוא בבחינתכלב כנגד היטבושים של ה"ר מקפ"ה! — ושוב מכתבו שקבלתי מ"ניר טיב" אחר שלנו:

תל-אביב כ"ג בסלו פ"ו למורי רבי עזמות בירושלם קרתא קד'שא שלום וברכה. כידוע לך מילידי ארץ ישראל אני, דור שלישי לחלוצים הראשונים שבאו מרוסיא ספלד מינסק לפני תשי- עים שנה) ויש לי בית מסחר של מבלת בתל אביב, ולצערי מסחר סובל מאד מאי ידיעתי בשפה הרוסית ומיכרה אני להתייש במולדתי הארצי ישראלית ולהתחפש בתור יהודי רוסי אודסאי או קיובי, ואולם כמה מלקוחותי היהודים הרוסים, לאחרי שנודע להם הסוד שיליד א"י הנני, הדלו לקנות אצלי, ועוברת יותר רצינית, שבמחרם העבר שכרתי דירה אצל משפחה יהודית- רוסית ואד כשנודע להם שאני מילידי ארץ ישראל מאנו להיות מלקוחותי? והצלה פודתא היא שלאשרנו יהודי פולני, אם כי רבים כיום מטי- תמישים בשפה הפולנית בהוצות ת"א, בכל זאת אינם הנאים השפה חסם לילידי ארץ ישראל היא בידיבות.

ועתה רבי ומורי, בבקשה לתמציא לי כנרה יהודי ר' ז' ס' י, שילמדני שפת קודש של מוכככה בזמן דצ'ר כדי להשביע את רצון לקוחותי יהודים רוסים טהורים, אולי בזה אכפרה פניתי.

ותודה לרבי מראש. תלמידי ה"נייטיב" — חביב אללאה. עזמות

ותודה לרבי מראש. תלמידי ה"נייטיב" — חביב אללאה. עזמות

ותודה לרבי מראש. תלמידי ה"נייטיב" — חביב אללאה. עזמות